

Tvirtinu: _____

Farmacijos fakulteto Tarybos pirmininkas
Prof. J. Bernatoniene
Data: 2019 04 04
Protokolo Nr. FF 17-2

Papildyta

Tvirtinu: _____

Farmacijos fakulteto Tarybos pirmininkas
Prof. J. Bernatoniene
Data: 2021 05 06
Protokolo Nr. FF 17-4

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO MEDICINOS AKADEMIJOS

FARMACIJOS FAKULTETO

FARMACIJOS PROFESINĖS PRAKTIKOS ORGANIZAVIMO TVARKA

I. PAGRINDINĖS SAŲOKOS

- 1. Farmacijos profesinė praktika (toliau – praktika)** – Farmacijos studijų dalis, kurios metu praktikos bazėse Farmacijos fakulteto studento žinios, kompetencijos ir gebėjimai įtvirtinami, pritaikomi ir tobulinami profesinėje veikloje.
- 2. Farmacijos praktikos bazė** – Lietuvos Respublikoje veikianti visuomenės arba sveikatos priežiūros įstaigos vaistinė, kuri pagal savo farmacinės veiklos apimtį ir pobūdį gali suteikti būsimajam vaistininkui reikalingus praktinius profesijos gebėjimus.
- 3. Farmacijos praktikos vadovas** – Farmacijos fakulteto tarybos patvirtintas dėstytojas, atsakingas už praktikos organizavimą.
- 4. Katedros praktikos vadovas** – Farmacijos fakulteto dėstytojas, atsakingas už praktikos toje katedroje planavimą, organizavimą ir studento praktikos ataskaitos vertinimą

5. **Vaistinės praktikos vadovas** – farmacijos specialistas, turintis vaistininko praktikos licenciją ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo vaistinėje patirtį, dirbantis studento praktikos vietoje.
6. **Praktikos dienynas** – atitinkamos formos kasdieninės praktinės veiklos aprašas, kuriame apibrėžiami praktikos reikalavimai, konkrečios praktikos užduotys, numatomi studijų rezultatai ir pasiekimų vertinimo sistema, taip pat kriterijai, pagal kuriuos atpažįstami ir vertinami praktikos metu studento įgyti atitinkamo lygmens įgūdžiai.
7. **Praktikos ataskaita** – rašto darbas, kuriame studentas, atsižvelgdamas į praktikos užduotis, pristato ir analizuoja praktikos metu atliktas užduotis, formuluoja profesinės veiklos problemų sprendimo būdus.
8. **Praktikos ataskaitos vertinimo/gynimo komisija** - Farmacijos fakulteto dėstytojų grupė, sudaryta ne mažiau kaip iš penkių kiekvienos praktikos dalies (socialinė farmacijos praktika, vaistų technologijos vaistinėje praktika, fitofarmacijos praktika, vaistų analizės vaistinėje praktika, klinikinės farmacijos/biofarmacijos praktika) vadovų, kurią suformuoja farmacijos profesinės praktikos vadovas, derindamas su farmacijos fakulteto padalinių vadovais.

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

8. LSMU Medicinos akademijos Farmacijos fakulteto (toliau – LSMU MA FF) studentų praktikos organizavimo ir vykdymo tvarka (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis:
 - 8.1. LR Mokslo ir studijų įstatymu Nr. XI-242;
 - 8.2. LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu “Dėl studento praktinio mokymo sutarties” Nr. V-637;
 - 8.3. LSMU studijų reglamentu (patvirtintas LSMU Senato 2014 m. birželio 20 d. nutarimu Nr.47-05, galiojanti suvestinė redakcija).
9. Tvarkos tikslas – nustatyti LSMU MA FF studentų praktikos organizavimo tvarką, praktikos atlikimo reikalavimus, siekiant suteikti palankias sąlygas studentams įgyti praktinių studijuojamos specialybės įgūdžių, praktikos vertinimo tvarką bei praktikos ataskaitai keliamus reikalavimus.
10. Šia tvarka yra nustatomas LSMU MA FF studentų praktikos vykdymas Lietuvos Respublikoje esančiose farmacijos praktikos bazėse.
11. Studentų praktika vyksta ir už ją atsiskaitoma pagal LSMU MA FF tarybos patvirtintą tvarką.

III. FARMACIJOS PROFESINĖS PRAKTIKOS TIKSLAS, UŽDUOTYS, NUMATOMI STUDIJŲ REZULTATAI

12. Farmacijos praktikos tikslas – parengti farmacijos specialistus, sugebančius kūrybiškai įtvirtinti praktikoje studijų metu įgytas teorines žinias, suformuoti įgūdžius savarankiškai vaistininko veiklai

visuomenės vaistinėje, o taip pat taikyti įgytas žinias daigiafunkcinėje ir sudėtingoje aplinkoje, kad būtų sklandžiai ir efektyviai sprendžiami visuomenės aprūpinimo vaistiniais preparatais klausimai.

13. Praktikos vadovai turi būti susipažinę su Farmacijos profesinės veiklos praktikos organizavimo tvarka.
14. Praktikos užduotys nurodytos praktikos programoje ir dienyne.
15. Praktikos rezultatai. Atlikę praktiką, studentas:
 - 15.1. gebės atlikti recepto sudėties analizę, parinkti technologiją ir ją pagrįsti remiantis studijų metu įgytomis žiniomis ir gebėjimais;
 - 15.2. mokės argumentuotai priimti sprendimus, vertinant technologijos, pakuotės pasirinkimą, numatyti technologines problemas vaisto gamybos metu ir padaryti sprendimus jų pašalinimui, bei pagrįstai rekomenduoti vaisto kokybės vertinimo būdus;
 - 15.3. išmoks pritaikyti žinias ir gebėjimus reagentų gamyboje ir jų kokybės vertinime;
 - 15.4. gebės suplanuoti vaisto kokybės vertinimo planą, įvertinti vaisto kokybę ir paaiškinti tyrimų rezultatus;
 - 15.5. argumentuotai vertins geros gamybos praktikos ir geros laboratorijos praktikos taikymo pagrįstumą ir veiksmingumą vaistinėje;
 - 15.6. gebės įvertinti ir pagrįsti vaistinės farmacinės veiklos atitikimą teisės aktuose reglamentuotiems reikalavimams;
 - 15.7. mokės tinkamai pasiruošti vaistininco funkcijų atlikimui vaistinėje, organizuoti vaistinės ir jos darbuotojų veiklą;
 - 15.8. gebės paaiškinti priimamus sprendimus, vykdant vaistų ir kitų vaistinės prekių asortimento formavimą, priėmimą, tvarkymą, tinkamumo vartoti laiko kontrolę;
 - 15.9. gebės administruoti gaunamus receptus, juos vertinti ir teisingai, atsižvelgiant į paciento poreikius, parinkti vaistinius preparatus;
 - 15.10. gebės analizuoti paciento būklę, argumentuotai suformuluos sveikatos problemą ir teiks mokslo žiniomis pagrįstus sprendimus;
 - 15.11. gebės pateikti augalinių preparatų alternatyvas pacientams, pagrįsti jų pasirinkimą ir rekomenduoti jų taikymą;
 - 15.12. gebės numatyti farmacinių, fiziologinių veiksnių, vaistų sąveikos reikšmingumą vaisto efektyvumui ir rekomenduoti sprendimo būdus paciento sveikatos problemoms spręsti;
 - 15.13. gebės atpažinti ir išanalizuoti farmakoterapines problemas, siūlyti alternatyvius sprendimus, patarti optimalius farmakoterapijos režimus;
 - 15.14. mokės analizuoti augalinių vaistinių žaliavų, augalinių preparatų asortimentą vaistinėje ir jų tiekimo pacientams ypatumus;
 - 15.15. gebės analizuoti vaistingųjų augalų, augalinės kilmės žaliavų pagrindu pagamintų preparatų sudėtį ir jos įvairumą, kokybės užtikrinimą, vaistinių preparatų veikimo mechanizmus, indikacijas ir vartojimą medicinos praktikoje bei taikymą sveikatinimo veikloje;
 - 15.16. mokės tinkamai suteikti farmacinę paslaugą, vykdyti farmacinės rūpybos procesą.

IV. FARMACIJOS PROFESINĖS PRAKTIKOS BAZEI KELIAMĖ ATRANKOS KRITERIJAI

16. Priimanti organizacija - praktikos bazė turi galėti:
 - 16.1. suteikti studentui praktinio mokymo vietą; sudaryti sąlygas praktikos plano įgyvendinimui, aprūpinti praktikos plano įgyvendinimui reikalinga informacija ir neatitraukti studento nuo praktinio mokymo užduočių vykdymo;
 - 16.2. užtikrinti, kad studentui būtų paskirtas praktikos vadovas iš kvalifikuotų darbuotojų (vaistininkų), turinčių ne mažesnę kaip 3 metų darbo vaistinėje patirtį, susijusią su atitinkama praktikos dalimi;
 - 16.3. organizuoti būtinus darbuotojų ir praktiką atliekančių studentų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės saugos instruktažus;
 - 16.4. vadovaudamasi(s) priimančioje organizacijoje veikiančiais nuostatais arba papildomu susitarimu su aukštąja mokykla dėl darbo tvarkos ir sąlygų, užtikrinti studentui darbuotojų saugos ir sveikatos bei higienos normas atitinkančias darbo sąlygas, esant reikalui aprūpinti studentą praktikai atlikti būtinais darbo įrankiais, darbo drabužiais ir darbo avalyne, kitomis asmeninėmis ir kolektyvinėmis darbuotojų saugos ir sveikatos priemonėmis teisės aktuose nustatyta tvarka, jeigu sutarties šalys šioje sutartyje nesusitaria kitaip;
 - 16.5. skirti studentui su studijų bei praktinio mokymo specifika susijusias užduotis bei užtikrinti, kad nebūtų skiriamos su studijų bei praktinio mokymo specifika nesusijusios užduotys nekvalifikuotam darbui atlikti;
 - 16.6. informuoti studentą, kuri praktikos metu suteikiama informacija yra priimančios organizacijos komercinė arba kita paslaptis, neplatinama už priimančios organizacijos ribų, bei apie už šios informacijos platinimą taikomas baudas (jei tokios yra numatytos vidaus dokumentuose);
 - 16.7. informuoti farmacijos praktikos vadovą apie praktikos drausmės pažeidimus, studento neatvykimą į praktiką.
17. Praktikos bazė – vaistinė (toliau vaistinė) – turi turėti licenciją veiklai su narkotinėmis ir/arba psichotropinėmis medžiagomis.
18. Vaistinėje studento praktikos atlikimo metu privalo dirbti ne mažiau kaip 2 vaistininkai.
19. Praktikos bazėje turi būti sudarytos tinkamos sąlygos farmacijos praktikos programoje numatytam tikslui ir uždaviniams įgyvendinti:
 - 19.1. vaistinėje farmacinė paslauga turi būti teikiama ne mažiau kaip 20 gyventojų per vieną praktikos dieną;
 - 19.2. gamybinės (vaistų technologijos ir analizės) praktikos krūvis vaistinėje turi būti ne mažesnis, kaip 5 gamybos ir 5 analizės atvejai per vieną praktikos dieną.

- 19.3. vaistų technologijos ir analizės praktikoms atlikti pirmiausiai pilnai išnaudojama LSMU vaistinių bazė.
20. Priimanti organizacija turi teisę leisti studentui savarankiškai, be praktikos vadovo pagalbos, atlikti jam pavestas funkcijas dalyvaujant gamyboje arba teikiant paslaugas tik tais atvejais, jeigu priimanti organizacija sudaro su studentu laikinąją darbo sutartį teisės aktų nustatyta tvarka.
21. Praktikos bazė sutinka pasirašyti trišalę bendradarbiavimo sutartį.

V. VAISTINĖS PRAKTIKOS VADOVO ATRANKOS KRITERIJAI

22. Studento praktikos vadovu vaistinėje gali būti vaistininkas, turintis ne mažesnę kaip 3 metų darbo vaistinėje patirtį, susijusią su praktikos užduotimis.

VI. STUDENTŲ PRAKTIKOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

23. Farmacijos profesinė praktika privaloma visiems Farmacijos fakulteto studijų programos studentams.
24. Farmacijos profesinė praktika vykdoma LSMU MA FF tarybos patvirtintose praktikų bazėse. 25. Farmacijos praktikos trukmė yra 26 savaitės. Praktikos pradžios ir pabaigos datos nurodomos LSMU studijų tvarkaraštyje.
26. FF dekanatas pasiūlo studentams galimų praktikos bazių sąrašą, kuris yra sudaromas atsižvelgiant į su atitinkamomis institucijomis sudarytas sutartis.
27. Praktikos bazių sąrašas skelbiamas LSMU MA FF dekanate ir LSMU intranete likus ne mažiau kaip 14 dienų iki praktikos pradžios.
28. Studentų kreipimosi dėl pasirinktų praktikos bazių tvarką ir terminus nustato FF dekanatas. Studentų atrinkimas į pasirinktas praktikos bazes vykdomas pagal studentų studijų rezultatų vidurkį.
29. Konsultacija dėl farmacijos praktikos atlikimo rengiama likus ne mažiau kaip 5 darbo dienas iki farmacijos praktikos pradžios. Konsultacijos metu farmacijos praktikos ir katedros praktikos vadovai supažindina studentus su praktikos atlikimo tvarka.
30. Kiekvienoje dalyvaujančioje farmacijos praktikoje katedroje studentui yra skiriamas katedros praktikos vadovas, kuris suderina individualiai su kiekvienu studentu konsultacijų grafiką.
31. Praktikos metu studentas pildo praktikos dienyną ir ruošia farmacijos praktikos ataskaitą pagal farmacijos praktikos programoje pateiktus reikalavimus.

VII. PRAKTIKOS PASIEKIMŲ VERTINIMAS

32. Farmacijos profesinė praktika įvertinama pagal Farmacijos praktikos programoje numatytus kriterijus. Galutinis vertinimas apskaičiuojamas pagal formulę:

80% V + 20% A = 100% (10 balų), kur:

V – vaistinės praktikos vadovų vertinimų vidurkis; A

– praktikos ataskaitos/gynimo vertinimas.

33. Praktikos dienyną pagal Farmacijos praktikos patvirtintoje programoje nurodytus kriterijus vertina vaistinės praktikos vadovas praktikos bazėje.
34. Vaistinės praktikos vadovas vertina studento bendruosius gebėjimus, praktinius gebėjimus ir sugebėjimą žinias pritaikyti praktiškai, kiekvieną dieną tikrindamas studento praktikos dienyną ir stebėdamas studento praktinius įgūdžius vaistinėje. Praktikos pabaigoje vaistinės praktikos vadovas dienyne įrašo vertinimą, remdamasis jame nurodytais kriterijais.
35. Baigus praktiką, studentas parengia praktikos ataskaitą. Joje apibendrina, analizuoja, įvertina farmacijos praktikos rezultatus, remiantis dienyne nurodytais reikalavimais. Ataskaitą ginasi žodžiu vertinimo komisijai.
36. Praktikos ataskaita ir įvertintas praktikos dienynas pateikiami farmacijos praktikos vadovui kitą darbo dieną po numatytos Studijų tvarkaraštyje farmacijos praktikos pabaigos.
37. Praktikos ataskaitą vertina LSMU MA FF dekanu sudaryta vertinimo/gynimo komisija, remdamasi farmacijos praktikos dienyne nurodytais vertinimo kriterijais. Komisija vertina studentų pateiktas ataskaitas nuotoliniu asinchroniniu būdu.
38. Galutinį praktikos įvertinimą apskaičiuoja farmacijos praktikos vadovas.

VIII. FARMACIJOS PROFESINĖS PRAKTIKOS VADOVO FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ

40. Farmacijos profesinės praktikos vadovas:
 - 40.1. bendradarbiaudamas su LSMU MA FF taryba, dekanu ir farmacijos praktiką vykdančiomis katedromis, koordinuoja pasirengimą praktikai, jos vykdymą ir vertinimą;
 - 40.2. bendradarbiaudamas su katedros praktikos vadovais, rengia ir atnaujina farmacijos praktikos programą, dienyną, praktikos organizavimo ir vykdymo tvarką;
 - 40.3. su studentu ir katedros praktikos vadovu aptaria farmacijos praktikoje iškilusias problemas ir pasiektus rezultatus;
 - 40.4. apskaičiuoja galutinį praktikos įvertinimą.

IX. KATEDROS PRAKTIKOS VADOVO FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ

41. Katedros praktikos vadovas:
 - 41.1. dalyvauja rengiant praktikos programą ir organizuojant praktikos vykdymą;
 - 41.2. su studentu aptaria iškilusias problemas ir pasiektus rezultatus;

- 41.3. dalyvauja rengiant praktikos planą (programą), užtikrina praktikos tikslų pasiekimo priežiūrą ir prireikus kartu su priimančios organizacijos atsakingais darbuotojais (arba valstybės tarnautojais) operatyviai sprendžia su studento atliekama praktika iškilusias problemas;
- 41.4. esant poreikiui rekomenduoja priimančios organizacijos – vaistinės praktikos vadovui metodines ir kt. priemones;
- 41.5. konsultuoja studentus pagal atitinkamose katedrose numatytą tvarkaraštį.

X. VAISTINĖS PRAKTIKOS VADOVO FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ

42. Vaistinės praktikos vadovas vadovauja studentui jo praktikos metu ir:
 - 42.1. sudaro sąlygas ir padeda studentams gilinti teorines žinias ir praktinius įgūdžius;
 - 42.2. informuoja katedros praktikos vadovą jeigu studentas nesilaiko profesinės etikos principų ir nevykdo vaistinės praktikos vadovo nurodymų;
 - 42.3. įvertina studento įgytus praktinius įgūdžius ir gebėjimus, pagal praktikos dienyne nurodytus kriterijus;
 - 42.4. teisės aktų nustatyta tvarka atsako už nurodymą studentui, teikiančiam profesines paslaugas, savarankiškai atlikti darbus ar profesinius veiksmus;
 - 42.5. planuoja praktikos atlikimo eigą vaistinėje, su studentu aptardamas praktikos užduotis, metodus ir kt.
 - 42.6. konsultuoja studentą;
 - 42.7. teikia paramą ir pagalbą studentui, sprendžiant praktikos metu iškilusias problemas.

XI. STUDENTO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

43. Studento, atliekančio praktiką teises, pareigas ir atsakomybę nustato LSMU studijų reglamentas ir ši tvarka.
44. Studento teisės:
 - 44.1. vykdyti numatytas praktikos užduotis ir gauti reikiamas konsultacijas;
 - 44.2. atsisakyti vykdyti vaistinės praktikos vadovo pavedimus, apie tai pranešant katedros praktikos vadovui, jei pavedimai nėra susieti su studento praktikos tikslu.
 - 44.3. reikalauti, kad būtų sudaromos sąlygos vykdyti farmacijos praktikos užduotis.
45. Studento pareigos:
 - 45.1. laikytis farmacijos praktikos bazės nuostatų (įstatų) ir darbo tvarkos taisyklių, papildomo susitarimo su universitetu dėl darbo tvarkos ir sąlygų nuostatų, laikyti paslapyje priimančios organizacijos komercines ir kitas paslaptis bei informaciją, kurią nurodo priimanti organizacija;
 - 45.2. laikytis profesinės etikos principų;
 - 45.3. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos bei priešgaisrinės apsaugos taisyklių reikalavimų; farmacijos praktikos laikotarpiu kiekvieną darbo dieną laiku atvykti į praktikos vietą.
 - 45.4. atlikti praktikos užduotis, pildyti praktikos dienyną ir parengti praktikos ataskaitą.

- 45.5. stropiai vykdyti praktinio mokymo užduotis; neatvykus į praktikos bazę, nedelsdamas turi pranešti apie tai praktikos vadovui, nurodydamas priežastį, o ligos atveju – pateikti gydytojo pažymą;
- 45.6. tausoti priimančios organizacijos turtą, už padarytą materialinę žalą atsakyti įstatymų nustatyta tvarka;
- 45.7. informuoti farmacijos praktikos vadovą, jei praktikos atlikimo laikotarpiu yra skiriamos su studijų bei praktinio mokymo specifika nesusijusios užduotys nekvalifikuotam darbui atlikti, jei priimanti organizacija nesudaro sąlygų praktikos planui (programai) įgyvendinti;
- 45.8. parengti praktikos ataskaitą pagal farmacijos praktikos programoje nustatytus reikalavimus, pateikti ją farmacijos praktikos vadovui; 46. Studentas teisės aktų nustatyta tvarka atsako už veiklas, kuriomis galėjo sukelti (tyčia ar dėl neatsargumo) ar padarė žalą paciento sveikatai ar gyvybei.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47. Tvarka patvirtinta Farmacijos fakulteto Taryboje, įsigalioja nuo 2019 m. rugsėjo 1 d.
48. Studentų ginčai/konfliktai su dėstytojais, administracija ar kt. darbuotojais turi būti sprendžiama, remiantis LSMU patvirtinta tvarka (LSMU Senato 2014 m. gegužės 16 d. nutarimas Nr. 46-13) ir LR galiojančiais teisės aktais.